

OP STAP IN OOST-VLAANDEREN

Collega's wijzen de weg

13
Extra Zomerbijlage
juli-augustus 2008
magazine

Yves stippelt de zoektocht in Aalst uit

Leen vindt Oost-Vlaanderen een paradijs
voor cultuur- en erfgoedliefhebbers

Jo toont ons de lekkerste
Oost-Vlaamse streekgerechten

Eddy neemt ons mee voor een fietstocht langs de Leie

Zoek in Aalst
en win voor
250
euro vakantie!

Wat vindt u in onze zomerbijlage?

Wat heeft Oost-Vlaanderen te bieden? Met die vraag gingen we aan de slag om deze zomerbijlage voor u samen te stellen. Viteraard kunnen we niet voorbij aan steden als Gent, Lokeren en Aalst, maar Oost-Vlaanderen betekent ook: verrassende stukjes groen in de Leiestreek, waardevol landschappelijk erfgoed in de Vlaamse Ardennen, niet te missen stadsfestivals zoals de Gentse en de Lokerse Feesten, musca in overvloed en smakelijke streekproducten. Onze collega's geven tal van tips (vanaf p. 2)! In het midden van deze bijlage start de zomerzoektocht die u naar Aalst brengt (p. 8). Maar laat u gerust verleiden tot nog meer leuke Oost-Vlaamse uitjes!

TIP 1

DAGUITSTAP LANGS HET WATER

“Urenlang wandel- en fietsplezier, en zelfs een veilige duik in het water!”

De Leiestreek is een van de mooiste streken van Oost-Vlaanderen”, vindt Eddy Van Braeckel. “Langs de pittoreske bochten van de Leie en in de wijde omgeving kun je urenlang wandelen of fietsen. Er zijn rustige natuurgebieden zoals de Keuzemeersen of de Latemse Meersen, maar ook goed uitgebouwde recreatiedomeinen zoals de Blaarmeersen in Gent en de Brielmeersen in Deinze. En in de regionale musea in Deinze, Sint-Martens-Latem en Deurle kun je het werk bewonderen van de kunstenaars die zich al meer dan honderd jaar door de charmes van de Leie laten verleiden.”

Voor zijn werk rijdt Van Braeckel bijna elke dag in de streek rond. “De VLM Oost-Vlaanderen is al enkele jaren bezig om de Leievallei tussen Deinze en Gent wandel- en fietsvriendelijker te maken. Zo hebben we al heel wat fiets- en wandelpaden verbeterd en er nieuwe bijgelegd. Als projectcoördinator voor het ‘inrichtingsplan Recreatie-as Deinze - Gent’ kom ik heel vaak op het terrein om toezicht te houden op al die werkzaamheden.” Maar ook in zijn vrije tijd is Eddy niet weg te slaan uit de Leiestreek. “Ik woon in Bachte-Maria-Leerne, vlak bij Vosselare-put. Dat is een oude Leie-arm waar je nog een veilige duik in het water kunt nemen. Het is een van mijn favoriete plekjes. Vandaar is het ook maar enkele kilometers tot het pittoreske kasteel Ooidonk met zijn prachtige wandelpark.”

Eddy Van Braeckel van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
kent alle mooie plekjes langs de toeristische Leie

ZELF DE KABELVEER BEDIENEN

Het hele gebied wordt doorkruist door tal van **lusvormige fiets- en wandelroutes**, zoals de Leiestreekroute en de Milieufietsroute. "Toerisme Oost-Vlaanderen heeft onlangs zijn fietsroutes aangepast aan de nieuwe wegen en paden die we de voorbije jaren hebben aangelegd." De Leie oversteken kan in **Baarle** en **Afsnee** met een gratis **veerdienst** van de collega's van Waterwegen en Zeekanaal. "Met meer comfort dan vroeger," prijst Eddy de veren aan, "want de voorbije jaren hebben we de werkingsuren van de veerdiensten uitgebreid (in de zomer elke dag van 9 tot 18.30 uur) en in Baarle is een nieuw veer in dienst genomen. Op de oude Leie-arm in Vosselare-put hebben we zelfs een kabelveer met zelfbediening geïnstalleerd, wat een wandeling in het gebied zeker voor kinderen een extra avontuurlijk tintje geeft."

"Het loont zeker ook de moeite om de Leie tussen Drongen en Afsnee over te steken langs de **Goedinge-brug**. Die voetgangers- en fietsersbrug hangt letterlijk

vlak onder de E40, zodat je onder de auto's door van de ene oever naar de andere kunt oversteken. Op warme zomeravonden zie je er soms jonge durfals een duik in de Leie nemen", geeft Eddy Van Braeckel nog mee.

De Leie kunt u niet alleen langs de oevers bewonderen, maar ook vanaf het water. In Gent en Deinze organiseren verschillende rederijen korte en lange **boottochten**. U kunt er ook bootjes huren en zelf aan het roer staan. Meer info vindt u op de onderstaande websites.

Info

- www.tov.be: voor alle wandel- en fietsroutes in Oost-Vlaanderen en andere info
- www.toerismeleiestreek.be: voor info over de hele Leiestreek in Oost- en West-Vlaanderen
- www.vvvleiestreek.be: voor info over de Leiestreek rond Deinze

Leen Van Wezemaal van
het agentschap Kunsten
en Erfgoed vindt Oost-
Vlaanderen een paradijs
voor cultuur-
en erfgoedliefhebbers

"Overvloed aan musea, van moderne kunst tot archeologie"

De stadsfestivals in Oost-Vlaanderen trekken ieder jaar een miljoenenpubliek. Iedereen kent de **Gentse Feesten** (19 tot 28 juli), de **Lokerse Feesten** (1 tot 10 augustus), en het **Gent Jazz Festival** (10 tot 20 juli). Maar ook in vele andere steden en gemeenten zijn er interessante culturele activiteiten. Zo loopt dit jaar in Oudenaarde het evenement 'Oudenaarde 1708'. Nog tot 26 oktober herdenkt de stad met allerlei evenementen de 300 jaar oude Slag bij Oudenaarde, zoals een groots re-enactment op 12 en 13 juli. Maar vooral voor museumliefhebbers is Oost-Vlaanderen een ideale vakantiebestemming. "In Gent alleen al zijn er meer dan twintig grotere en kleinere musea", weet Leen Van Wezemaal. "Zeven ervan hebben intussen het label 'erkend museum' gekregen van ons. Dat is een garantie dat ze aan een minimumstandaard voldoen inzake verantwoord verzamelen, behoud en beheer, wetenschappelijk onderzoek en publiekswerking."

Het **Museum voor Schone Kunsten (MSK)** en het **Stedelijk Museum voor Actuele Kunst (S.M.A.K.)** doen vast bij iedereen een belletje rinkelen. "In het MSK hangen nog tot 17 augustus werken van Philippe Vandenberg tussen de oude grootmeesters, en in het S.M.A.K. kunt u vanaf 18 juli de vaste collectie van het museum volledig bekijken."

Twee andere musea spelen in op de vijftigste verjaardag van Expo 58. "**Het Huis van Alijn** blikt vanaf 19 juli terug op 'De wonderlijke wereld van Expo 58', en het **Designmuseum** zet vanaf 11 juli design uit de jaren vijftig en zestig in de kijker. Verder kunt u

deze zomer een verzameling quilts ontdekken in het **Museum voor Industriële Archeologie en Textiel (M.I.A.T.)**, en u verdiepen in de geschiedenis van de psychiatrie in het **Museum Dr. Guislain**. Gezinnen met kinderen vinden hun gading in het natuurmuseum **De Wereld van Kina**, met tal van activiteiten binnen en buiten op maat van kinderen en jongeren."

NIEUWE ERKENDE MUSEA IN DENDERMONDE

Ook buiten de provinciehoofdstad vindt u interessante erkende musea terug, vervolgt Van Wezemaal. "Langs de oevers van de Leie wordt u verwend met maar liefst drie kunstmusea: het **Museum van Deinze en de Leiestreek** in Deinze, het **Museum Dhondt-Dhaenens** in Deurle en het **Roger Raveelmuseum** in Zulte-Machelen. Meer naar het zuiden verbindt een fietsroute door de mooie Zwalmstreek de twee sites van het **Provinciaal Archeologisch Museum (PAM)** in Ename en Velzeke met elkaar." Verder is ook de tentoonstelling over het leven in de jaren 50 in het **Stedelijk Museum Lokeren** een bezoekje waard. En tot slot heeft Van Wezemaal nog een primeur: "Sinds vorige maand hebben ook de **Stedelijke Musea Dendermonde** hun erkenning op zak." Een ideale smoes dus voor een dagtrip naar de Denderstad!

Info

Een volledig overzicht van alle cultuuractiviteiten in Oost-Vlaanderen vindt u op www.cultuurweb.be. Info over alle musea vindt u ook op www.tento.be.

Jo Van Caenegem, consultant
streekproducten bij de VLAM, is
verlekkerd op de Geraardsbergse
mattentaarten

"Mattentaarten, maar ook veel vlees en bier om te proeven!"

Gerookt paardenvlees en 'saucisses de Boulogne' uit Hamme, **Vlaamse gedroogde hesp** uit Buggenhout, **gandaham** uit Destelbergen, **Gentse paardenlookworst** en **droge ringworst** uit het Meetjesland: allemaal typisch Oost-Vlaamse vleeswaren. "En zo zijn er nog tien andere lekkernijen in Oost-Vlaanderen die het streekproduct.be-label dragen", weet VLAM-consultant Jo Van Caenegem. Alleen producten op basis van streekgeigen grondstoffen kunnen zo'n label behalen. Ze moeten bovendien bekendstaan als een streekgeigen product, in de streek bereid worden én een langdurige of een historische bekendheid genieten.

"Het zijn vooral de vlees- en bierliefhebbers die hier aan hun trekken komen", meent Jo. "De **Lokerse paardenworst** is een verhaal apart", weet ze. "Paardenvlees was tot ver in de 20ste eeuw het vlees van de 'arme man'. Ook in de Durmestad, waar er rond de eeuwwisseling veel armoede en werkloosheid heerste, floreerden de paardenvleesverwerkers. Op basis van verse paardenworsten en tomatensaus ontstond al gauw het typische streekgerecht. Wie deze zomer afzakt naar de Lokerse Feesten moet de worst zeker eens uitproberen!" En de keur aan begeleidend gerstenat uit de streek is er niet minder om: **Christmas Pale Ale** en **Special Belge** uit Herzele, Oost-Vlaams **kerst- en paasbier** uit Ninove en **Buffalo** uit Sint-Lievens-Esse. Genoeg vloeistof om al dat vlees door te spoelen! "Maar niet-vleeseters hoeven niet op hun honger te blijven zitten", vult Jo aan. "Op de schapenhoef Moerenham in Zele worden **kazen van rauwe schapenmelk** gemaakt. En in Destelbergen produceert Le Larry **geitenkaas**. Met een beetje **Hamse graanmosterd** erbij en een zonnig terrasje kan de dag niet stuk. En thuis kun je dan nog wat **grondwitloof uit Aaigem** stoven", lacht ze.

"Het bekendste streekproduct van Oost-Vlaanderen is allicht de **Geraardsbergse mattentaart**", vervolgt Jo enthousiast. "Die lekkernij kreeg zelfs het BGA-label. Da's een Europese erkenning, waarvoor de produc-

tie, de verwerking of de bereiding aan de geografische oorsprong toegeschreven moet kunnen worden. De Geraardsbergse mattentaarten zijn onafscheidelijk verbonden met de cultuur en de geschiedenis van de stad. Een probleem van melkbewaring lag aan de oorsprong. Tot en met de 19de eeuw kon de doorsneeboer zijn melk niet bewaren. Daarom kookte hij de melk, stremde ze door er zure karnemelk aan toe te voegen en liet ze uitlekken in een neteldoek. De uitgelekte wrongel werd samen met suiker en eidooiers een mattenbrij die op een vierkant deeglapje werd gebakken in de oven en zo ontstond de mattentaart!"

BROEDERSCHAP

Om de historische achtergrond en de kwaliteit van de mattentaarten veilig te stellen, werd in 1978 het 'Broederschap van de Geraardsbergse Mattentaart' opgericht, dat nog elk jaar een 'Dag van de Geraardsbergse Mattentaart' organiseert. Reden genoeg om het product te erkennen, vond Europa. "De VLAM wil graag nog een aantal traditionele Vlaamse streekproducten op de Europese kaart zetten. Zo zijn we nu voor de Lokerse paardenworst en voor Special Belge een Europees dossier aan het voorbereiden", besluit Jo. Wij duimen alvast terwijl we van een **Domingokoffie** uit Zelzate genieten!

Selectie zomertips

- **Lokerse Feesten:** van vrijdag 1 augustus tot en met 10 augustus: www.lokersefeesten.be/2008
- **Geraardsbergen:** eerste zondag van augustus is er de '**Dag van de Mattentaart**': na de jaarlijkse zitting van de Broederschap van de Mattentaart volgt in de namiddag een muzikale manifestatie op het marktplein
- **Open dagen Brouwerij Slaghmuylder,** Denderhoutembaan 2 in Ninove: 9 en 10 augustus 2008

 Axel Verhulst is cel-
 verantwoordelijke bij het
 agentschap Ruimtelijke
 Ordening en Onroerend
 Erfgoed Oost-Vlaanderen
 en promoot trots 'zijn'
 erfgoed

“Mijn aanrader? Ga naar een voorstelling in een monument!”

De provincie Oost-Vlaanderen biedt een mooi staaltje van de enorme rijkdom aan onroerend erfgoed in Vlaanderen. **De Vlaamse Ardennen** vormen een mooi voorbeeld van het landschappelijk erfgoed. Je vindt er overal de typische, kleinschalige landbouwstructuren en hoevesites, bijvoorbeeld Uilenbroek, beekvalleien met watermolens, kleine typische dorpjes als Wannegem, Lede en Nokere. Er zijn ook heel wat historisch interessante kleine steden als Oudenaarde, Zottegem, Geraardsbergen ... Fietsvakanties zijn dus ideaal om de streek te verkennen!

Een aanrader is zeker het **Bos 't Ename** bij Oudenaarde. Een enthousiaste werkgroep met dezelfde naam, waarvan een collega de bezieler is, geeft er rondleidingen. Je kunt ook langsgaan bij het provinciaal **Gallo-Romeins museum** in Velzeke, waar je archeologische vondsten uit de streek kunt bekijken.”

CULTUUR IN EEN MONUMENT

“Gent is qua bouwkundig historisch patrimonium een absolute aanrader. Om al het onroerend erfgoed te ontdekken ben je meer dan een week op pad! Een aspect van de monumentenzorg dat mij bijzonder boeit, is de combinatie van beschermde monumenten en podiumkunsten. Ik raad iedereen aan om eens een voorstelling bij te wonen in de **Vlaamse Opera** aan de Kouter, de concertzaal **De Handelsbeurs**, het **Kunstencentrum Vooruit** of de **Minardschouwburg**, ooit de thuishaven van het Gentse volkstoneel van Romain De Koninck. Uiteraard hoort in dat lijstje ook de **stadsschouwburg op het Sint-Baafsplein**, waar het NTGent zit. Nog een mooi voorbeeld is de herbestemming van de oorspronkelijke middeleeuwse ziekenzaal van de **Bijlokesite** tot dé concertzaal van Gent.”

WINKELN IN EEN KAPEL

Axel Verhulst heeft ook nog enkele weetjes voor wie deelneemt aan onze zomerzoektocht in Aalst (zie p. 8): “Het **station van Aalst** is een beschermd monument dat van het midden van de 19de eeuw dateert. De NMBS heeft het station gerestaureerd onder begeleiding van de dienst Industriële Archeologie van ons agentschap. En Aalst heeft met het **Oud Schepenhuis** vermoedelijk het oudste schepenhuis in de Nederlanden. Net als het belfort van Gent en Dendermonde is ook dit gebouw beschermd als werelderfgoed. Het vormt een geheel met het **belfort** dat rond 1400 werd gebouwd. Ook het aanpalende **stadhuis** loont de moeite.

En tot slot wil ik nog de **H. Geestkapel** in de **Kattestraat** aanprezen die in de 16de eeuw werd opgetrokken. Later ging de als monument beschermde kapel deel uitmaken van een 18de-eeuws weeshuis, en vandaag is ze een onderdeel van een winkelcentrum. Of hoe het pad van de monumentenzorg niet altijd over rozen loopt.”

Info

- **www.onroenderfgoed.be** en **www.vioe.be**: meer over Vlaams onroerend erfgoed
- **www.archeonet.be** houdt je op de hoogte van het reilen en zeilen op archeologisch vlak in Vlaanderen
- **www.werkgroep-bos-t-ename.org**: voor info over Bos 't Ename
- **www.oost-vlaanderen.be/pam/v-museum.htm**: voor info over de Gallo-Romeinse musea van Ename en Velzeke
- **www.gent.be**: voor info over de stad en al zijn monumenten

Xavier Coppens is regiobeheerder bij het Agentschap voor Natuur en Bos in het zuiden van Oost-Vlaanderen. Hij neemt samen met zijn collega's bossen en natuurgebieden in de Leiestreek, de Vlaamse Ardennen en de Denderstreek onder zijn hoede en prijst enkele niet te missen stukjes groen aan

“Neem zeker uw tijd als u hiernaartoe komt”

“**P**al op de taalgrens in **Kluisbergen** ligt het **Kluisbos**. Dankzij het uitgesproken reliëf kun je er genieten van opvallende vergezichten, zelfs tot een heel eind in Wallonië”, weet Xavier Coppens. In het bos is de beuk zowat alleenheerser, maar er zijn ook pittoreske valleien met boshyacinten en paarse schubwortel. Ook vinpootsalamanders, spechten en roofvogels hebben het er naar hun zin. “In het weekend tref je hier vaak veel wandelaars, maar tijdens de week kun je genieten van de rust”, geeft Xavier nog mee.

Ook **Ronse** heeft een prima wandelbos met de vrolijke naam het **Muziekbos**. Een deel ervan is speelbos en het Grote Routewandelpad loopt er doorheen. “Het bos ligt op een heuvel in het glooiende landschap van de Vlaamse Ardennen”, vult Xavier aan. “In het voorjaar vind je hier plukjes paarse schubwortel en vrij grote plekken vol boshyacint. Rode eekhoorns, goudhaantjes, kuifmezen en zwarte spechten voelen zich goed in de oude beuken en naaldbomen.”

OOG IN OOG MET GROTE GRAZERS

“Het scheelde maar een haar of hier was een groot industrieterrein opgericht. Gelukkig stak de provincie daar een stokje voor zodat wandelaars en fietsers nu volop kunnen genieten van dit mooie natuurgebied”, vertelt Xavier als we in de **Reytsmeersen in Welden** (Oudenaarde) staan. Voor de wandelaars en de fietsers langs de Schelde zijn de Reytsmeersen een leuke afwisseling onderweg. Het gebied bestaat uit een lappendeken van braakliggende stukken, ruigtes, wilgenbosjes en enkele graslanden en akkers waar konijnen grazen dat het een lieve lust is. “Zij zijn onze natuurlijke bondgenoten bij het beheer”, lacht Xavier. Maar je kunt er ook oog in oog komen te staan met grote grazers zoals gallowayrunderen en konikpaarden. “Hou voldoende afstand en geef ze geen eten als ze je pad kruisen.”

“Het **Geraardsbergse Karkoolbos** is een bosreservaat waar de natuur absolute rust krijgt. Wandelaars komen aan hun trekken in het **Moerbekebos** en het aangrenzende **Raspaillebos** waar wel uitgestippelde paden zijn. Het Raspaillebos is een van de topgebieden van de Vlaamse Ardennen, waar een netwerk van paden onder meer het **Vlaamse natuurcentrum De Helix** en het **provinciaal domein De Gavers** met elkaar verbindt. “De fauna en de flora zijn hier bijzonder rijk, neem zeker uw tijd als u hiernaartoe komt”, raadt Xavier aan.

We eindigen in **Aalst** waar onze zomerzoektocht plaatsvindt. U verwacht het misschien niet meteen, maar tussen de stad en de E40 ligt het gebied **Osbroek-Molenkouter**. “Het deel nabij het centrum beheert de stad als een fraai stadspark. Aansluitend ligt het eigenlijke natuurgebied, waar konikpaarden het gras kort houden zodat pinksterbloemen, echte koekoeksbloemen en moerasvergeet-mij-nietjes hier kunnen bloeien”, besluit Xavier Coppens.

Info

- Kluisbos: **www.kluisbergen.be** > vrije tijd & toerisme > toerisme > wandelen, **www.rlva.be**
- Muziekbos: **www.ronse.be** > toerisme > wandelen & fietsen, **www.rlva.be**
- Reytsmeersen: **www.oudenaarde.be** > toerisme > groen Oudenaarde > natuurgebieden
- De Helix in Grimminge: **www.dehelix.be**
- Provinciaal domein De Gavers in Geraardsbergen: **www.degavers.be**
- Osbroek-Molenkouter: **www.aalst.be** > vrije tijd & toerisme > toerisme > bezienswaardigheden > parken & natuurgebieden

OP STAP IN AALST

Yves Decuyper, ingenieur bij het Agentschap voor Natuur en Bos, stelde de zoektocht in Aalst op.

Wandelen door Aalst

"Voor de eenentwintigste editie van mijn zoektocht zocht ik mijn inspiratie in Aalst en in het gezelschap van priester Daens en Louis Paul Boon. Als rasechte Aalstenaars duiken ze af en toe op in het verhaal. Zo kunt u in gedachten even terugkeren naar het industriële Aalst van eind vorige eeuw en begin deze eeuw. Maar u ontdekt vast ook meteen dat het Aalst van toen niet meer het Aalst van nu is.

Aalstenaars zijn carnavalisten en dat beperkt zich niet tot die enkele dagen voor de vasten. Het parcours loopt dan ook langs tal van cafés en restaurantjes. En wie een zomerse dag uitkiest, waarschuw ik alvast voor de terrasjes!

Voor wie even wil uitblazen tussen het groen, raad ik een bezoek aan het stadspark aan. De tocht brengt u tot pal aan de toegangspoort. U vindt er rust, groen, een speeltuin en een terrasje waar u kunt genieten van een frisse pint. Profiteer ervan en sluit Aalst misschien voor altijd in uw hart."

Zomer-

Win voor 250 euro vakantie!

Bezorg ons voor vrijdag 19 september 2008 uw ingevulde deelnameformulier. Wie weet, wordt u beloond met een van onze tientallen prijzen!

De winnaar krijgt een Vlaanderen Vakantiecheque ter waarde van 250 euro, goed voor een verblijf in eigen land. Inspiratie vindt u ongetwijfeld in de Vlaanderen Vakantielandbrochure, met meer dan 500 ideeën voor korte vakanties in Vlaanderen. Kiest u voor een actieve stadsverkenning, een verblijf met familie en vrienden in een gezellig vakantiehuis of wordt het een relaxweekend met z'n tweeën? Alle vakantie-ideetjes en tips vindt u op www.vlaanderen-vakantieland.be. De Vlaanderen Vakantiecheque wordt van harte aangeboden door Toerisme Vlaanderen.

Wie niet met de hoofdprijs gaat lopen, maar heel wat vragen correct heeft ingevuld, maakt kans op een boeken-en-cd-bon.

TIPS

1. Probeer de tocht niet in een mum van tijd af te leggen, want dan kunt u er niet ten volle van genieten. Trek er een hele dag voor uit en trakteer uzelf op een terrasje, een picknick of een etentje op een of ander mooi plekje in de stad. De winkelstraten zijn nooit veraf, de shoppers komen dus ook aan hun trekken.
2. Hou er rekening mee dat de vragen absoluut niet als strikvragen zijn bedoeld. Het gaat hier niet om zogenaamde rallyvragen, die gewoonlijk zo listig mogelijk worden opgesteld. Wat niet belet dat de vragen zo nu en dan met de nodige aandacht en in detail gelezen moeten worden om ze juist te kunnen interpreteren! Soms is het mogelijk dat u thuis nog een aantal zaken moet opzoeken. Meters of andere instrumenten hebt u niet nodig.
3. Wees sportief en speel de resultaten niet door aan lezers die de tocht (nog) niet hebben afgelegd.
4. De woorden die in de beschrijving van de reisweg tussen aanhalingstekens ('...') staan, zijn letterlijk ter plaatse te zien.

Veel plezier!

zoektocht

Dirk Martens op de Grote Markt

REGLEMENT

1. Alle actieve en gepensioneerde personeelsleden van de Vlaamse overheid die tot de doelgroep van 13 behoren, kunnen deelnemen aan de zoektocht. Op www.vlaanderen.be/dertien vindt u in de rubriek 'over 13' een lijst van alle entiteiten (departementen, agentschappen en adviesraden) die 13 ontvangen. Ook kabinetmedewerkers van de Vlaamse ministers behoren tot de doelgroep. Andere enthousiastelingen mogen de tocht uiteraard ook uitproberen voor hun eigen ontspanning, maar hun deelnameformulieren zullen niet worden verwerkt. Het gaat onder meer om personeelsleden van Vlaamse openbare instellingen die niet zijn omgevormd tot een agentschap of adviesraad (het Gemeenschapsonderwijs, de VRT, de Vlaamse Opera, ...). Ook leerkrachten en ander personeel in onderwijsinstellingen zijn van deelname uitgesloten.
2. Iedereen kan maximaal één deelnameformulier insturen. Deelnemen is gratis. Bij duidelijke aanwijzingen dat iemand meer dan één deelnameformulier instuurt, kan die persoon uitgesloten worden.
3. U kunt de tocht maken vanaf het ogenblik dat deze routebeschrijving verschijnt tot midden september 2008.
4. De antwoorden op de vragen vult u in op het bijgaande deelnameformulier. Dat formulier stuurt u uiterlijk op vrijdag 19 september 2008 naar Yves Decuyper, Doornweg 37 in 9400 Ninove. Vermeld duidelijk 'Zoektocht' op de envelop.
5. Als antwoord op de schiftingsvragen vermeldt u de volgende getallen:
 - a. de som van de zes getallen van de lottotrekking van 27 september 2008, vermenigvuldigd met het reservegetal van dezelfde trekking. Bijvoorbeeld: de trekking is 2-5-10-25-37-42 en het reservegetal is 6. Dan geeft u als antwoord: $(2+5+10+25+37+42) \times 6 = 726$;
 - b. het jokergetal van de trekking van 27 september 2008 (zeven cijfers).
6. Volg de tocht in de aangegeven richting.
7. Over de antwoorden en de uitslagen wordt niet gecorrespondeerd.

PRAKTISCH

• Sporen naar Aalst:

De zoektocht speelt zich dit jaar helemaal af in het centrum van Aalst, een centraal gelegen stad die makkelijk bereikbaar is met het openbaar vervoer. Doe er uw voordeel mee en spoor naar *Oilsjt!* Op www.nmbs.be ontdekt u hoe u er vlot raakt. Wie met de trein naar Aalst komt, kan de zoektocht starten tussen vraag 17 en 18. Als u via de hoofduitgang het station verlaat en dus op het Stationsplein staat, neemt u daarvoor de straat schuin links, de Albert Liénartstraat. Die brengt u naar het kruispunt waar u rechtdoor de Graanmarkt op kunt. Daar sluit u naadloos aan op de tocht, even voor vraag 18. Als u dan de tochtbeschrijving volgt en bij 'het einde van de wandeling' komt, gaat u gewoon naar het begin bij 'We starten de tocht op ...'. De wandeling verloopt immers in een lus. Komt u op de Graanmarkt, dan kunt u heel vlot terug naar het station.

• Met de wagen:

Wilt u toch liever met de wagen naar Aalst? Via de afrit Aalst (nummer 19) van de autosnelweg Brussel-Oostende (E40) komt u moeiteloos op uw bestemming. Betalend parkeren kunt u o.a. in de centrumstraten, de Houtmarkt, de Graanmarkt, het Esplanadeplein, de Hopmarkt, de Keizershallen, het Hoveniersplein, parking De Burcht en de Kroonparking. Op de site www.aalst.be vindt u onder 'veiligheid & verkeer' heel wat info over parkeren in Aalst, met o.a. een link naar de folder 'parkeren in Aalst'. Ook in de parkingshop kan men u een eind verder helpen: tel. 053 79 00 07 en aalst@parkeren.be.

• Een natje en een droogje:

Het centrum van Aalst, de Grote Markt op kop, bulkt van de cafés en terrasjes. En waarom geen picknick in het stadspark (hoofdingang aan de Parklaan, zie ook vraag 8 in de zoektocht)?

• En de kinderen?

De zoektocht is net geen 5 km lang. De tocht is geschikt voor flinke stappertjes, buggy's en rolstoelgebruikers. Als u de tijd neemt om de vragen rustig te beantwoorden, bent u al vlug drie à vier uur onderweg. Hebben de kinderen nood aan wat afwisseling of rust? In het stadspark vinden ze een grote speeltuin en veel groen (zie ook vraag 8 in de zoektocht).

• Nog vragen?

De toeristische dienst van Aalst is te vinden op de Grote Markt, naast het belfort (tel. 053 73 22 70 en toerisme@aalst.be). De dienst is open op weekdays van 9 tot 11.45 u. en van 13 tot 16.45 u. In juli, augustus en september is de dienst ook open op zaterdag, zon- en feestdagen van 10 tot 11.45 u. en van 14 tot 16.45 u. Ook op www.aalst.be vindt u heel wat nuttige info over de stad.

START

We starten de tocht op de Grote Markt van Aalst.

Het beeld van de Grote Markt wordt in sterke mate bepaald door het Oud Schepenhuis met belfortoren. Het is het oudste nog bewaarde schepenhuis van de Nederlanden. Het werd gebouwd in het begin van de 13de eeuw. In 1460 werd de belfortoren - met beiaard - ertegenaan gebouwd. Het werd het symbool van de stedelijke onafhankelijkheid. De kelders werden lange tijd gebruikt als gevangenis en folterkamer. Jan De Lichte - die van de beruchte bende - werd hier opgesloten en gemarteld en in het openbaar geradbraakt op de markt. Louis Paul Boon vertelde het verhaal van Jan in zijn roman met dezelfde naam.

Links van het belfort bevindt zich de Borse van Amsterdam. Die werd in 1863 het hoofdkwartier van de 'Cercle Catholique l'Union', de behoudsgezinde katholieke partij die onder leiding van Charles Woeste de Christene Volkspartij van de gebroeders Daens bestreed.

'De zwarte man' Dirk Martens

De Sint-Martinuskerk dateert van de 15de eeuw

Rechts ziet u de herberg 'Graaf van Egmont', het bolwerk van de Aalsterse liberale partij waar Daens heel vaak mee samenwerkte om de hegemonie van de conservatieve katholieken te doorbreken.

Voor het belfort prijkt het beeld van Dirk Martens, in Aalst beter bekend als 'de zwarte man' wegens het verkleurde brons. Hij introduceerde de boekdrukkunst in de Nederlanden.

Vraag 1:

Van welk uur tot welk uur schijnt de zon in Aalst?

Vraag 2:

In welke Vlaamse steden richtte Dirk Martens werkhuizen op?

Verlaat de Grote Markt via de Kerkstraat. Huis nummer 11, rechts, werd in 1888 gebouwd op de plaats waar het geboortehuis van de gebroeders Daens stond. Hun vader was leidekker, moeder Anna Boon was mutsenmaakster en had hier haar winkel.

Even verder bereikt u de Sint-Martinuskerk, de oudste parochiekerk van Aalst. De bouw ervan is in 1480 gestart en eigenlijk nooit echt voltooid. De kerk speelde een belangrijke rol in Priester Daens' leven. Hij werd er gedoopt, deed er zijn communie en droeg er in 1873 zijn eerste mis op. Vanop de preekstoel werd hij eerst geboeid aanhoord, maar daarna afgekeurd en aangevallen, toen de Aalsterse clerus zich ontpopte tot een politieke propagandamachine tegen Daens. En op 17 juni 1907 kreeg hij er een sobere lijkdienst.

Los van de figuur Daens is de kerk op zich een bezoekje waard. U ziet er het ruitersstandbeeld van Sint-Martinus, een mooie sacramentstoren van Jerom du Quesnoy, werken van Pieter Paul Rubens, fresco's uit de late 15de eeuw en een machtig orgel.

Interessant is ook de koperen meridiaan die in 1839 in de vloer is aangebracht naar berekeningen van de Gentse professor Quintelet. En u vindt er het grafmonument van Dirk Martens.

De Sint-Martinuskerk, waar Daens werd gedoopt en begraven

Trek links rond de kerk en stap ter hoogte van het koor niet voorbij '1918', maar ga links in dalende lijn. Waar het kabinet op nummer 1 huist, gaat u weer links.

Zo komt u aan de achterzijde van het cultureel centrum De Werf. De Werf werd met opzet midden in de stad gebouwd, centraal gelegen voor de inwoners van zowel de linker- als de rechteroever. Waar nu De Werf staat, bevond zich vroeger het 'Vlaams Huis', het trefpunt van de daensisten.

Ga links en stap even verder de Molenstraat rechts in. Het gigantische 'Open boek' trekt zeker uw aandacht. Maar op het eerste zicht zit er een foutje in de afwerking van het boek.

Vraag 3:
Hoeveel tegel² is de linkerpagina na groter dan de rechterpagina?

Op het einde van de Molenstraat bereikt u De Werf: niet het culturele centrum, maar het plein met dezelfde naam. De naam herinnert aan de middeleeuwse haven die hier lag. De Werfkapel of Schipperskapel is gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw-ter-Druiven, omdat de omgeving bezaaid was met wijngaarden. De geschiedenis van de kapel gaat terug tot de 7de eeuw. Volgens een legende uit 681 werd de kapel opgericht door Sint-Amandus. De kapel werd in de loop van de jaren een aantal keren verwoest. Dat gebeurde ook ooit door de Noormannen.

Gezellige drukte in de Molenstraat

Daens, omringd door een arbeidersgezin, centraal op het plantsoen van De Werf

Vraag 4:
Welk woord begeleidt de sleutel tot de druiven?

Loop links De Werf op en zoek centraal op het plantsoen het standbeeld van priester Adolf Daens. Ook de drukkerij van zijn broer, Pieter Daens, bevond zich hier. Het beeld toont de sociaal geëngageerde priester, omringd door een arbeidersgezin. Het beeld draagt het opschrift: 'slaaf noch bedelaar mag de arbeider zijn, hij moet een vrij en welvarend man wezen'.

Vraag 5:
Hoeveel personen kunt u onderscheiden op dit standbeeld?

Terug via de kapel wandelt u langs fabrieksgebouwen de 'Burcht-

straat' in. Na een tijdje krijgt u rechts het gezelschap van goudvis-sen. Zo bereikt u de 'Oude Vismarkt', de eerste openbare marktplaats van Aalst. Aan de Oude Vismarkt huist het stadsarchief en het Stedelijk Museum Aalst in de gebouwen van het voormalige stedelijke ziekenhuis. Toen het priester Daens verboden werd om nog openbaar de mis te lezen, werd hij verplicht dat te doen in de niet voor het publiek toegankelijke kapel van het ziekenhuis. Louis Paul Boon volgde er vanaf 1928 lessen tekenen en sierschilderen toen de stedelijke kunstacademie hier gevestigd was.

In het midden van het pleintje prijkt het standbeeld van de in Aalst geboren landschapsschilder 'Valerius De Saedeleer'.

Vraag 6:
De naam van welke stad vindt u naast 'Aalst' terug op het standbeeld ter ere van Valerius De Saedeleer?

Loop langs de residentie 'Oude Vismarkt' de Stoofstraat in. Dit straatje dankt zijn naam aan de badhuizen annex tavernes (borden) die hier sinds de middeleeuwen gevestigd waren. Op het einde van de straat loopt u padoes tegen de gevel aan van de kapel die verbonden is met het college van de paters jezuiteten. De kapel dateert van 1730. Hier heeft priester Daens zijn middelbare studies volbracht.

Wandel nu links de Pontstraat in.

Vraag 7:
Welke "plant" komt u op ongeveer ooghoogte tegen onderweg?

Verder, tegenover het lyceum, ziet u de doorgang naar het vroegere begijnhof. Net binnen ziet u links de vroegere pastorie van het begijnhof uit 1676. Het begijnhof werd gebouwd op gronden die in 1264 aan de begijnen werden geschonken. Nu rest er enkel de classicistische Sint-Catharinakerk

De Sint-Catharinakerk, omringd door de sociale woningen die de plaats van de oude begijnhofhuisjes hebben ingenomen

en de neobarokke Sint-Antonius-kapel. Die laatste is gebouwd op het graf van de mystieke begijn Joanna Dedemaecker en is een omweg meer dan waard. In 1952 werden de oude begijnhofhuisjes afgebroken en vervangen door sociale woningbouw.

Stap tot aan de kerk om via de doorgang, rechts door de omheining en via de 'Sterherenstraat' weer de Pontstraat te bereiken. Ga daar links. Rechts ziet u de 'Houtmarkt'.

Stap nu rechtdoor via de 'Van Langenhovestraat'. Volg dan even rechts de drukke weg richting 'E40'. En al geeft het café de indruk dat u er al bent, toch is het nog even verder stappen tot u via het zebrapad de drukke Parklaan kunt dwarsen. U vindt er meteen de toegangsdrif tot het park. Ga de dreef in tot u de toegangspoort bereikt.

Vraag 8:

Welk parkbeheer wordt hier toegepast?

Als u de tijd hebt, is het stadspark een bezoekje waard. Maar voel u niet verplicht, u hoeft in het park geen vragen of fotovragen te beantwoorden.

Het park en het aanpalende Osbroeknatuurgebied vormen de groene long van de stad, op wan-

delafstand van het centrum. In het park is een grote speeltuin waar de jongste zoektochters zich even kunnen uitleven. En op het terras van 't Melkhuysje kunt u te midden van het groen genieten van een drankje.

Het park heeft ook een sociaal verhaal. Het werd aangelegd tijdens de Eerste Wereldoorlog. De toenmalige schepen van Openbare Werken, Désiré De Wolf, wilde werk verschaffen aan de mensen van Aalst om te vermijden dat ze werden opgeëist door de Duitsers. De laatste boom werd geplant op 29 maart 1916. Vele van de oorspronkelijk 200 verschillende boomsoorten werden geleverd door de toenmalige Duitse stadscommandant, een kasteelheer, die bomen uit zijn domein liet aanvoeren.

Keer na een eventueel parkbezoek op uw stappen terug. Stap aan het café 'In 't Park' links de 'Felix De Hertstraat' in. Even verder kiest u rechts voor de 'Sint-Janstraat'. In die straat vindt u trouwens een cafeetje dat nog het historisch Aalsterse bier Safrir tapt. De Sint-Janstraat leidt u naar de Houtmarkt, waar op 11 november telkens de wijdvermaarde jaarmarkt plaatsvindt.

Maar de Houtmarkt is ook een bijzonder belangrijk centrum van de

kaatssport. Al meer dan 100 jaar worden hier jaarlijks in de zomer belangrijke kampioenschappen georganiseerd. Ontdek de grenzen van het kaatsterrein aan de gele lijnen die op het marktplein zijn aangebracht.

Vraag 9:

Geen veld zonder club. Zoek dan ook de naam van de plaatselijke kaatsclub, een naam die ook de sport op zich wel eens van pas zou kunnen komen.

Aan de Houtmarkt gaat u rechtdoor de 'Louis D'Haeseleerstraat' in. Laat de 'Windmolenstraat' links liggen. Even verder ziet u links de Ingang Lévisionois, een van de weinige bewaarde beluiken van Aalst. In dergelijke beluiken woonden vroeger vele arbeidersgezinnen samen op een minimum aan plaats en met een minimum aan comfort: meestal was er slechts één waterpomp en één sanitaire voorziening per beluik.

Vraag 10:

Als ankers konden spreken, dan zouden ze er hier vooral een dierentaaltje van maken. Van welke dieren?

Stap verder om aan het einde van de straat links de 'Korte Zoutstraat' in te wandelen. In nummer 29, in een klein steegje, is nog steeds de drukkerij gevestigd waar vroeger De Denderbode werd ge-

Het stadspark is de groene long van de stad

drukt. Die katholieke krant was de grote concurrent van de kranten van Pieter Daens.

Vraag 11:

Hoeveel keer zie je hier het woord drukkerij zodra je de Korte Zoutstraat verlaten hebt?

Wandel op het einde van de Korte Zoutstraat rechts het Keizersplein op. Het Keizersplein werd ter ere van keizer Napoleon 'Place Impériale' genoemd. Het plein heette voordien de 'Kastanjevesten' als deel van de stadswallen. Op het einde van de 18de eeuw, maar vooral in de 19de eeuw was het voor Aalst 'the place to be'. De Aalsterse notabelen lieten er fraaie herenwoningen bouwen in laat-classicistische stijl met empire- en directoire-elementen. Wandel via de centrale beboomde wandelas van koning Boudewijn naar koningin Astrid. Beide standbeelden werden opgericht met privégelden op initiatief van Aalsterse vaderlandslievende verenigingen.

Vraag 12:

Welke edelman staat naast koning Boudewijn op dit standbeeld?

Volg het Keizersplein tot u rechts de 'Boterstraat' ontdekt. U hoeft koningin Astrid geen bezoekje

te brengen, al is daar niets op tegen. Via de Boterstraat bereikt u de 'Hopmarkt'. Wandel verder langs de linkerkant, dus via de gebouwen van de 'CM'. Via het postgebouw bereikt u de hoek van de 'Nieuwstraat'. Voor u die straat inwandelt, ziet u rechts een carnavalsmonument.

Vraag 13:

Wie is beeldhouwer van het Oijsters Carnavalmonument?

Wandel de Nieuwstraat links in. Laat u niet verleiden om rechts de galerie 'Pieter van Aelst' in te wandelen, of keer na een bezoek op uw stappen terug.

Vraag 14:

Welke boomsoorten staan er tussen de 'Pieter Daensstraat' en het 'Priester Daensplein'?

Ga aan de lichten rechtsaf en kom zo op het Vredesplein.

Vraag 15:

Ter gelegenheid waarvan werd hier een gedenkteken geplaatst van hem die 'hiertegenover geboren' werd?

Wandel even tot aan het monument ter ere van de slachtoffers van de wereldoorlogen.

In de Nieuwstraat kun je vaak over de koppen lopen

Vraag 16:

Hoeveel viervoeters ontdekt u op het monument?

Ga nu rechts de 'De Ridderstraat' in. Op de hoek staart een carnavalskop u ongenadeerd aan. Volg de 'De Ridderstraat' tot u aan de 'Kattestraat' de straat links inloopt. Zo komt u even verder weer op een pleintje terecht, het Esplanadeplein.

Vraag 17:

Vanaf hier hebt u 45 km de tijd om de omgeving van Aalst te ontdekken. Hoe heet die omgeving?

Op het plein houdt u rechts aan. U kunt een glimp opvangen van het stationsgebouw in middeleeuwse kasteelstijl met kantelen, hoektorentjes en een centrale gevechtstoren. De bouw van het station werd voltooid in 1856.

Ga niet naar het station, maar zoek zo rechts mogelijk de 'Esplanadestraat'. Op het einde, aan de lichten, gaat u weer rechts en bereikt zo de 'Graanmarkt'. Dat plein was vroeger een weide waarop de wevers hun lakens droogden. De weide verdween in 1833 toen het plein werd aangelegd en er een nieuwe graanhal werd gebouwd.

Vraag 18:

Wie van Jean of Charles was er vermist?

U ziet er ook het Rijksadministratief Centrum (RAC). Die gebouwen

Het Keizersplein was in de 19de eeuw 'the place to be' voor de Aalsterse notabelen

hebben een indrukwekkend aantal functies vervuld: klooster van de zwarte zusters, kapucijnenklooster, militaire gevangenis, cavalerie-kazerne, school voor de opleiding van troepen kinderen, inkwartiering van de Duitse bezetters, krijgsgevangenis en huisvesting van geestelijken die als brancardier hun militaire dienstplicht vervulden en nu dus RAC. Vervolg uw weg en net als u de 'Zwarte Zustersstraat' in kunt wandelen, gaat u rechts door de poort: de ingang van het Hotel Van Langenhove. Als u de tuin inwandelt, ziet u al vlug een imponerende boom.

Vraag 19:

Een vraagje met misschien wat onderzoekswerk: geef de wetenschappelijke naam van deze indrukwekkende boom.

Het Hotel Van Langenhove werd gebouwd rond 1730 in een vroege versie van de rococostijl. Het is een schitterend bewaard voorbeeld van de oude herenhuizen van de Aalsterse aristocratie. Het 'Hotel' en zijn bewoners hebben steeds een vooraanstaande rol gespeeld in het politieke leven van de stad.

De voormalige patriciërs woning werd opeenvolgend gebruikt als Rechtbank van Koophandel en als vrederecht. Na grondige restauratie werd het gebouw in 1983 in gebruik genomen door de stadsontvangerij en de stedelijke financiële diensten.

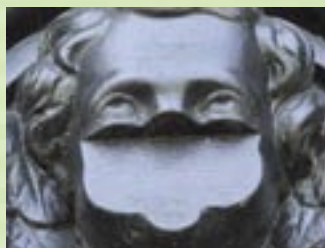
Wandel tussen nummerplaten door naar het statige hoofdgebouw en forceer via het toegangsportaal de doorbraak naar de trouwzaal. Zo komt u op een binnenplaats, die u dwars om via een andere doorgang de Grote Markt van de stad te bereiken, meteen het einde van onze wandeling door Aalst.

Vraag 20:

Wat nodigt 'Glasdon' uit te doen?

Vraag 21 - fotovraag 1:
Van welk kledingsstuk maak ik deel uit?

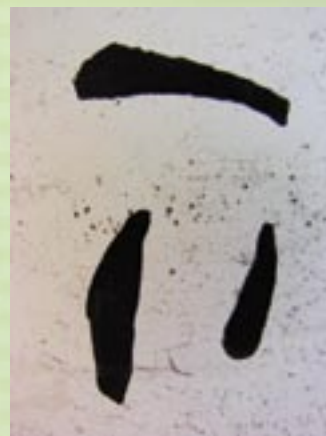
Vraag 22 - fotovraag 2:
Wie wordt veelkleurig aangeroepen om voor ons te bidden?

Vraag 23 - fotovraag 3:
Wie is de ontwerper?

Vraag 24 - fotovraag 4:
Welk lichaamsdeel zit zo te zien niet comfortabel?

Vraag 25 - fotovraag 5:
Van welke Nederlandstalige boodschap is dit het laatste woord?

COLOFON

Zomerbijlage bij 13 derde jaargang nr 14 juli-augustus 2008 • Hoofden eindredactie: Leen De Dycker • Coördinatie: Petra Goovaerts en Veerle Van den Broeck • Redactie: Yves Decuypere, Maarten De Gendt, Filip De Maesschalck, Petra Goovaerts, Veerle Van den Broeck, Frank Willemse • Foto's: Yves Decuypere, Toerisme Vlaanderen, Peter Van Hoof • Lay-out: Cypres nv, Leuven • Druk: Goekint Graphics nv, Oostende • Verantwoordelijke uitgever: Vlaamse overheid, Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, afdeling Communicatie, Leen De Dycker, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel

DEELNAMEFORMULIER

voor- en achternaam

straat / nummer

postnummer / gemeente

departement /agentschap

administratieve standplaats

datum deelname tocht

telefoon

e-mail

Vraag	Antwoord
1. Wat is de belangrijkste functie van de mitochondriën in een cel?	De mitochondriën zijn verantwoordelijk voor de productie van ATP (energie) via het proces van oxidatieve fosforylering.
2. Welke structuur is verantwoordelijk voor de opslag van glucose in de lever?	De glycogeenopslag in de lever wordt bewaard in de cytoplasma van levercellen.
3. Wat is de rol van de ribosomen in de eiwitproductie?	Ribosomen zijn verantwoordelijk voor het vertaalen van mRNA in eiwitten.
4. Welke organel is verantwoordelijk voor de afvalverwerking in de cel?	De lysosomen zijn verantwoordelijk voor het afbreken van afvalstoffen en het recyclen van de componenten.
5. Wat is de belangrijkste functie van de chloroplasten in planten?	Chloroplasten zijn verantwoordelijk voor de fotosynthese, het proces waarbij lichtenergie wordt omgezet in chemische energie.

Stuur dit ingevulde formulier voor vrijdag 19 september 2008 naar Yves Decuypere, Doornweg 37 in 9400 Ninove. Vermeld duidelijk 'zoektocht' op de envelop.

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	

Schiftingsvraag:

a: (de som van de zes getallen van de lottotrekking van 27 september 2008, vermenigvuldigd met het reservegetal van dezelfde trekking - zie reglement):

.....

b: (het jokergetal van de trekking van
27 september 2008 - zeven cijfers):

Opmerkingen en reacties:

[illegible]

Let the beast go...
op de Lokerse Feesten!

Terrasjes in overvloed op
de Grote Markt in Aalst

Axel zoekt voor ons naar de
enorme rijkdom aan onroerend
erfgoed in Vlaanderen

Met Xavier op verkenning
in de bosrijke natuur van
Zuid-Oost-Vlaanderen